

Tekst 1

Carsten René Nielsen: "Den dårlige svømmer"

Novelle fra antologien *Begyndelser*, 1992

¹ Sommeren var først lige begyndt for alvor, men der var et eller andet, som gjorde, at han tænkte, at dette egentlig lige så godt kunne være sommerens sidste dag; den sidste dag med den overvældende sol på den høje skyfrie himmel og varmen, der i løbet af dagen suges op af mure, huse og veje, og som hele aftenen stråler ud i den ellers efterhånden ⁵ kølige luft. I morgen kunne det hele lige så godt være forbi, i morgen kunne sommeren allerede være slut.

De havde kørt hele dagen, råbende, skrigende og grinende på den åbne vogn bag traktoren, der langsomt havde trukket dem gennem det solsvedne landskab mellem gårdene og de små søvnige provinsbyers parcelhuse. Måske var det de næsten tomme ¹⁰ landeveje, den sene eftermiddags forladte bygader, der fik ham til at tænke sådan. Måske var det den hede og tørre vind, den flimrende varmedis over markerne, der mindede ham om sensommeren.

Skyggerne var lange nu. Skumringen havde næsten slugt dagen. De havde nået kysten og et sommerhus, som tilhørte forældrene til én af pigerne. Studenterhuerne, soveposerne ¹⁵ og de seksogtyve Fjällräve¹ i forskellige farver var blevet efterladt i sommerhuset, og alle var de gået ned til vandet. Kun plasticposerne med øl og vin havde de taget med.

Han var beruset nu. De havde drukket hele dagen. Hos alle forældrene havde de fået pindemadder, frikadeller med kold kartoffelsalat, punch, kølig hvidvin og øl. Dertil kom de lunkne pilsnere og dåseøl, der blev drukket på turen rundt med ledsagende store fagter, ²⁰ voldsomme udbrud og fællessang. Men hans rus var anderledes end sædvanligt. Normalt ville han nu være i et vældigt godt humør, så tydeligt beruset, at hans morsomheder og proklamationer om livet og fremtiden ville få ham til at ligne de andre, eller måske ligefrem gøre ham til ét af festlighedernes midtpunkter, som var han en hofnar og et orakel på samme tid.

²⁵ I stedet sad han næsten tavs ved bålet, der stadig strakte sine gule fingre op mod den mørke himmel. Han var på en måde helt klar indvendig, men kunne alligevel ikke samle tanker til tale. Når han forsøgte at sige noget, snublede han over ordene, fuldførte ikke sætningen, eller sagde noget helt andet end dét, han egentlig ville. Han kunne lige så godt blive opslugt af sandet og forsvinde. Ingen ville bemærke det. Han vidste ikke, hvad det ³⁰ var, men det kunne tilsyneladende ikke være anderledes.

De andre var spredt omkring bålet, to og to eller i små grupper, af og til slog nogen en latter op ude i mørket, og enkelte var begyndt at gå i vandet. Og flere fulgte efter. Pigerne smed deres T-shirts, kun få havde badedragter med, og ingen af de andre brugte bikiniens overdel. Han kunne skimte deres nøgne kroppe, deres glatte og bløde rygge i mørket, idet ³⁵ de vendte sig bort fra bålet og løb ned mod vandet. Og drengene fulgte efter.

Han havde aldrig haft det særlig godt med vand i større mængder og da slet ikke svømning. Som altid når han var alt for tæt på havets kant, kom alle de pinlige situationer igen tilbage: Hans mor, der forsøgte at trække ham, den lille grædende dreng, bort fra den uendelige strand og sandslottene og ud i dét vand, han vidste ville skære i ⁴⁰ øjnene, ville gribe efter ham, mens familien grinende så på; svømmetimerne mareridt hver uge i den koldt rungende svømmehal, hvor han forgæves forsøgte at få vandet til at bære, mens de andre dykkede i de store bassiner.

Det var ikke, fordi han ikke efterhånden havde lært en smule, han havde senere prøvet at svømme, godt nok meget usikkert og med hovedet højt hævet over vandet, men

¹ Fjällräve: den populære rygsæk Fjällräven.

⁴⁵ han kunne dog bevæge sig langsomt frem og tilbage i vandoverfladen. Alligevel var han aldrig helt overbevist om, at det virkelig kunne lade sig gøre, at han ikke i stedet ville falde hurtigt og tungt mod bunden, når han slap fodfæstet. Og egentlig var det vel også ligegyldigt. Han behøvede ikke at svømme, hvis ikke han ville. Så stor risiko var der vel heller ikke for, at han en dag skulle falde over bord fra en færge, at en robåd med ham om
⁵⁰ bord ville kæntre på dybt vand.

Han kunne sagtens blive siddende dér og se bålets gløder slukkes, mens de andre var i vandet. Og egentlig var det jo også lidt underligt, at alle, når nu fisken møjsommeligt i løbet af millioner af år havde kæmpet sig vej op af vandet, mudderet og slammet for på landjorden at blive menneske, så absolut ville tilbage i havet igen.

⁵⁵ De andre var alle i vandet. Han kunne kun svagt skimte deres kroppers konturer, men tydeligt høre deres latter og skrig. Nogen stod vist oprejst ret langt ude. Det måtte være lavvande. Lyset og varmen fra bålet trak hans syn bort fra havet og ind mellem de mange sprækker i det stærkt glødende træ. Hans blik fæstnedes på et af de større stykker træ, hvorfra der stadig stod flammer op. Stemmerne flød sammen til en ubestemmelig masse,
⁶⁰ en kulisser af støj, der ikke rigtig kunne trænge igennem til hans bevidsthed. Han stirrede paralyseret² på bålet. Han tænkte på intet, men vidste, at tiden gik.

Noget skilte sig ud. En lyd. Et åndedrag og skridt i sandet. Han drejede hovedet og så én af pigerne, der løb op mod ham. Forpustet og smilende satte hun sig skødesløst ved siden af ham. Hendes kolde knæ berørte hans lår. Hun slog sit store, lyse og våde hår
⁶⁵ tilbage med begge hænder. Han prøvede at lade være med at kigge på hendes bryster.

- Skal du ikke i vandet? spurgte hun.

- Jeg svømmer ikke særlig godt, så jeg ved ikke rigtig ...

Han havde aldrig forestillet sig, at en så lille pige kunne have så store bryster.

- Det er ellers dejligt. Det er slet ikke koldt.

⁷⁰ Han syntes, at han havde oplevet netop denne situation før. Netop denne samtale. Men han kunne ikke huske, hvordan den sluttede.

- Nej, jeg tror ikke rigtig, jeg har lyst. Det...

Hun svarede ikke, men smilede blot, og blev ved med at se på ham. Han vidste overhovedet ikke, hvad han skulle gøre, lod blikket flakke lidt, før det igen fandt tilbage til bålet. Hun
⁷⁵ tog en cigaret fra en pakke, der lå i sandet, tændte den og begyndte at ryge, nærmest lidt forsigtigt, uden at inhalere.

De sad sådan i et stykke tid, tavse, og kiggede på bålet, mens han forgæves forsøgte at finde på noget at sige. Så slukkede hun cigaretten i sandet og rejste sig.

Han så op.

⁸⁰ - Kom nu, sagde hun med det samme søde smil, vendte sig, og løb igen ned til vandet. Han var lige ved at rejse sig, automatisk at følge med, men han tøvede. Han havde selvfølgelig lyst, men han ville mere sig endnu mindre derude med de andre end alene ved bålet, det vidste han. Han ville ikke kunne dykke, ville hele tiden være bange for at falde, og ville sluge flere liter beskidt saltvand, hver eneste gang han forsøgte at svømme. Han
⁸⁵ kunne høre, at hun var på vej ud i vandet. Om lidt ville hendes krop glide forsigtigt og næsten lydløst ned under overfladen.

Han rejste sig med en akavet³ pludselighed, smed sin skjorte, kondiskoene og sokkerne, og begyndte at gå ned mod vandet. Som han fjernede sig fra bålet, begyndte kystlinien at tone frem for hans øjne. Havet og horisonten eksponeredes⁴ på hans nethinder. Det var
⁹⁰ så klart, at han kunne se langt ud over havet og tydeligt genkende de badende. Bølgerne

² paralyseret: lammet.

³ akavet: kejtet.

⁴ eksponere: komme til syne.

var større, end han havde troet, men han havde truffet sin beslutning. Og det ville være alt for pinligt at vende om.

Han gik langsomt, men sikkert ud i vandet. Det var koldt. Da vandet nåede hans skridt, standsede han. En bølge slog op omkring ham. Han frøs. De andre var meget længere ude. Så lagde han forsigtigt overkroppen i vandoverfladen, slap med fødderne og skød fremad i vandet. Først hang hans bevægelser slet ikke sammen, en bølge skyllede over hans hoved, men så fungerede det: Han bevægede sig fremad i vandet, og der blev større og større afstand mellem ham og bunden.

Han følte sig egentlig godt tilpas. Vandet omsluttede hans vægtløse krop. Med lange seje tag skubbede han vandet bagud og sig selv fremad, gennembrød bølgerne, kunne næsten flyde i den mørke himmel, der var både over og under ham på samme tid. Han var ikke længere urolig, men nød smagen af salt mod læberne, musklerne, der blev spændt og strakt i en kontinuerlig rytme. Bruset i hans ører. Han svømmede, og horisonten var et sted, som var inden for rækkevidde.

Ude til venstre, lidt bag sig, kunne han lige akkurat se nogen af de andre. Han ville svømme over til dem, da vandet pludselig blev koldt omkring hans ben. Kulden bredte sig hurtigt til resten af kroppen, et lyn af is slog op gennem hans nakke. Han stoppede med at svømme og ville sætte fødderne ned på bunden. Men den var der ikke, han fortsatte nedad, og vandet lukkede sig over ham. Trængte ind i hans mund og næse. Han slog ud med arme og ben, sparkede voldsomt, forsøgte at finde et afsæt for et spring opad. Han kunne ikke engang skribe, alt i ham ville tvinge vandet ud af kroppen, han ville brække sig eller bare hoste, men det blev ved med at fylde hans lunger, og der var intet at gribe fat i.

Dette kunne ikke være sandt. Om lidt ville han kunne trække vejret igen. Vågne. Han slog ud med armene, der føltes tungere og tungere. Drejede hovedet frem og tilbage. Sparkede. Så begyndte et mørke at fylde hans baghoved. Langsomt flød det ned mod hans øjne.